



U samom srcu prelepe Šumadije, u vikend naselju Petrovac kraj Kragujevca, nalazi se Seosko turističko domaćinstvo Svetlane i Dragana Cvetkovića. I mada im turistička delatnost nije bila prioritet, danas je mera njihovog zadovoljstva zadovoljstvo njihovih gostiju. Ne lako ostvarljiv imperativ turista koji uvek očekuju „više“.

Od 2003. godine, od kada se gradi priča ove četvoročlane porodice, stvoren je pravi raj, nazvan „Janinim“, po imenu mlađe čerke. Ime adekvatno, jer su uslovi na prostranom imanju sjajni za odmor i uživanje. Domaća hrana priprema se od proizvoda iz sopstvene organske bašte, ovde se peče hleb, pravi kozji sir, kajmak, ajvar, sokovi, kuvaju pekmez i džemovi. Sve zdravo i neprskano. I turista ima mnogo, i sa svih strana. Oni dolaze zbog mira i osobenog šarma ovog mesta. Zbog domaćina, ljubaznih i gostoljubivih, ali i turističke ponude proistekle iz ljubavi, mame Svetlane prema cveću i tate Dragana prema životinjama. Trud domaćice nekoliko puta je nagrađen izborom za najlepše park - dvorište u Kragujevcu i centralnoj Srbiji.

I dok dvorište krase stare vrste biljaka - đul, kalina, jabuke jablanke, drugim delom imanja, pored ponja, šetaju se ukrasne i retke vrste ptica, koje je godinama sakupljao tata Dragan. Posebnu pažnju privlače ugrožene, stare vrste kojima preti nestanak. Golovrata kokoš, Somborska kaporka, Kosovski pevač i Moravska svinja plene pozornost svojim neobičnim izgledom dajući istovremeno domaćinima šansu da goste upoznaju sa temama koje oslikavaju kulturu, identitet, specifičnost uže i šire zajednice kojoj pripadaju.

Golovrata kokoš nastala je mutacijom autohtonih kokoši Jugoslavije, Mađarske, Rumunije i drugih zemalja. Ime je dobila po neoperjalom, golom vratu crvene boje. Po ostalim odlikama golovrate kokoši se jako razlikuju, te se ne mogu smatrati rasom u pravom smislu. Kokoši dostižu težinu od 2.0 - 2.5, a petlovi 2.5 - 3.0 kg. U povoljnim uslovima nosivost je između 130 i 150 jaja prosečne težine oko 60 g. Kao i sve domaće kokoši, golovrata kokoš je prilagođena ekstenzivnim uslovima odgajivanja, a u intenzivnoj proizvodnji nema značaja.

Somborska kaporka je domaća rasa stvorena početkom XX veka u Vojvodini ukrštanjem domaće kokoši, francuskog hudana i „Sulmtalera“, čime je pokupila sve najbolje osobine rasa od kojih je stvorena. Šezdesetih godina prošlog veka grupa entuzijasta je ovu rasu ponovo revitalizovala, dajući joj ime po gradu Somboru. To je čubasta kokoš, veoma skladne forme tela, temperamentna. Voli prostor, nije probirač u hrani, otporna je na bolesti i promene klime. Kao srednje teška rasa ističe se dobrom nosivošću, lako se raskvocava i izvodi piliće. Prepoznatljiva je po čubi, koja se kod pilića javlja po izleganju, po čemu je dobila ime. Godišnje snese 200 do 220, pa čak i 260 jaja. Da bi plodnost bila maksimalna, potrebno je jato od osam koka i jednog petla. Kokoške sa šest meseci dostižu telesnu masu od 2.5 - 3, a petlovi 3.5 - 4

kg. Poznato je više varijeteta boje somborske kaporke: žuta, graorasta, plava, a najrasprostranjenija je bela varijetet. Ova rasa je odlična za proizvodnju jaja i mesa na tradicionalan način.

Kosovski pevač je malo poznata rasa koja je rasprostranjena na Kosovu i Metohiji, kao i u nekim delovima Sandžaka. Nalazi se u tri varijante. Jedina razlika između prve i druge je u izgledu i položaju pernate čube-kićanke. Dok je kod prve velika čuba-kićanka oborena niz vrat, kod druge vrste je potpuno uspravna i stoji kao raširena lepeza visine i do osam centimetara, sa krajevima pera oborenim na jednu ili drugu stranu, a u boji ostalog perja koja je dominantna na telu. Treća varijanta je nastala nekontrolisanim ukrštanjem prve i druge sa domaćom kokoškom na ispustima. Kosovski pevač je rasa koja daje najveći procenat dobrih pevača na posmatranom uzorku, čak do 90 %. Petlovi kosovskog pevača pevaju melodično i dugačko. Dužina jednog pevanja kreće se oko 30, 40 pa čak do 50 sekundi. Neki ove sposobnosti pripisuju većem kapacitetu pluća, a drugi veruju da je to „posledica“ njihovog živahnog, nemirnog i ratobornog temperamenta. Ova rasa spada u slabije nosilje i ne prelazi godišnje 160 jaja težine 55 do 60 grama. Koke se često raskvocavaju, dobro leže na jajima i dobro vode piliće. Koke dostižu težinu oko tri kilograma, petlovi i do četiri.

Moravka je jedna od autohtonih rasa svinja Srbije sa statusom rizično ugrožene, zbog veoma male brojnosti u našoj zemlji. Ono po čemu je Moravka posebna je kvalitet i raspored mesa i masti: red mesa - red masti tzv. mramorisanom mesu jako crvene boje. U kvalitetu mesa se ne razlikuje od Resavke ili Mangulice, ali daje 8-10% više mesa u odnosu na Mangulicu, koje takođe povoljno deluje na krvne sudove. Moravka je nastala sredinom XIX veka u dolini Morave od domaće Šumadinke, Mangulice i uvezene Berkshire, a u formiranju rase učestovao je i Yorkshire, da bi se dobila produktivnija i mesnatija svinja od tadašnje domaće. Čak tri puta brže napreduje od ostalih rasa svinja. Masa veprova dostiže oko 135, a krmača oko 120kg. Otporne i zahvalne za uzgoj, hrane se svime što se nađe u prirodi: kukuruz, ječam, trava, mekinje, bez veštačkih dodataka. Lako se prasi četiri puta godišnje, u nekim slučajevima i pet. Na svet donese od osam do 12 prasadi koje uspešno odgaji kao dobra i brižna majka. Radi se o jednoj sorti vrlo otpornoj na bolesti koja je vrlo pitoma i koja se lako drži i čuva.



www.topsrbija.com



www.topsrbija.com



www.topsrbija.com



www.topsrbija.com